



Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Vastine  
23.11.2020

VN/18332/2020

1/2

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta; kuuleminen 24.11.2020

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI JULKISESTA TYÖVOIMA- JA YRITYSPALVELUSTA ANNETUN LAIN 5 LUVUN VÄLIAIKAISESTA MUUTAMISESTA (HE 204/2020 VP)**

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 5 lukua, eli työvoimakoulutusta koskevia säännöksiä. Esityksen tavoitteena on työllisyyden edistäminen ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen erityisesti kasvavilla toimialoilla ja erityisesti COVID-19-pandemian jälkeen. Työvoimakoulutuksella täydennettäisiin opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa koulutustarjontaa.

*Opintojen enimmäiskestot*

Esityksen mukaan keskeytyneiden korkeakouluopintojen loppuun saattamiseksi tarvittavien korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankkiminen edellyttäisi, että opinnot olisivat saatettavissa loppuun tietyssä määräajassa. Nämä määräajat vaihtelevat sen mukaan, mistä tutkinnosta on kyse. Useassa eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle toimitetussa asiantuntijalausunnossa toivottiin, että kaikissa tilanteissa jäljellä olevien opintojen enimmäisaika olisi 24 kuukautta.

Lähtökohtana jäljellä olevien opintojen enimmäiskeston määrittelylle on, että työvoimakoulutuksena hankittava korkea-asteen tutkintoon johtava koulutus ei muodostu tavanomaista opintotuella suoritettavaa koulutusta korvaavaksi väyläksi. Työvoimakoulutuksen tavoitteena on, että hankittavat koulutusohjelmat tarjoavat nopeasti työmarkkinoilla ja etenkin työvoimapula-aloilla kysyttyä osaamista.

Näistä syistä työvoimakoulutuksena hankittavat koulutusohjelmat suunnitellaan, mitoitetaan ja kohdennetaan nimenomaan tilanteisiin, joissa opiskelijoiksi valittavilla henkilöillä on entuudestaan joko aiemmin suoritettu korkea-asteen tutkinto tai hyväksi luettavia aiemmin suoritettuja muita tutkintoon johtavia opintoja niin paljon, että uuden tutkinnon suorittaminen tai aiemmin aloitettujen ja kesken jääneiden opintojen loppuun suorittaminen on mahdollista lyhyemmässä ajassa kuin mitä kokonaisen ammattikorkeakoulututkinnon, alemman korkeakoulututkinnon, ylemmän ammatikorkeakoulu- tai korkeakoulututkinnon suorittaminen tavanomaisesti

vaatii laskennallisella keskimääräisellä opintojen etenemistahdilla. Opiskelijoilla tulee siis olla jo entuudestaan suoritettuina tai aiempien opintojen perusteella hyväksi luettavissa merkittävä osuus – yleensä vähintään yli puolet - kulloinkin tavoitteena olevan tutkinnon opinnoista.

Jos kaikissa hallituksen esityksessä kuvatuissa tilanteissa työvoimakoulutuksena suoritettavien opintojen enimmäiskesto olisi sama 24 kuukautta, syntyisi tilanne, jossa esimerkiksi pelkästään ylemmän ammattikorkeakoulu- tai korkeakoulututkinnon suorittamiseen tähtäävät opinnot voitaisiin suorittaa kokonaan työttömyysetuudella ilman, että opiskelijoilla olisi yhtään kyseiseen tutkintoon kuuluvaa opintosuoritusta entuudestaan. Työvoimakoulutuksesta ja työttömyysetuudesta voisi muodostua tavanomaista omaehtoista opintotuella tapahtuvaa opiskelua korvaava väylä. Tällöin työvoimakoulutus ei olisikaan tavoitteiden mukaisesti nopeammin työmarkkinoiden tarpeisiin vastaava väline.

### *Määräaikaisuus*

Lakimuutoksen ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2021 ja olevan voimassa 30.6.2022 asti. Muutos olisi väliaikainen, koska parlamentaarinen jatkuvan oppimisen uudistus kattaa myös tässä tarkoitetut kohderyhmät ja tarpeet. Jatkuvan oppimisen uudistus kattaa työssä olevien, työttömien, ja työvoiman ulkopuolella olevien osaamisen kehittämismahdollisuudet. Uudistuksen linjaukset valmistuvat vuoden 2020 lopussa ja niiden toimeenpano käynnistyy vuonna 2021.

Laati: neuvotteleva virkamies Markku Virtanen ja hallitussihteeri Meri Pensamo